

Ali bi kazalo točkam VEM dati pooblastilo za vložitev določenih vlog, ki merijo na izbris d. o. o. iz sodnega registra?

AVTOR

Jelka Lugarič

univ. dipl. ekonomistka, vodja izpostave AJPES Novo mesto

Stališča avtorice v tem prispevku niso nujno tudi stališča organa, pri katerem je zaposlena.

Občasno se na AJPES obrnejo poslovodje ali družbeniki družb z vprašanjem, ali se lahko na točki VEM vloži predlog za izbris družbe iz sodnega registra? Predpisi točkam VEM ne dajejo nobenih pooblastil za vlaganje predlogov za izbris družb iz sodnega registra. V tem prispevku se osredotočam na vprašanje, ali bi bila ureditev, po kateri bi bile točke VEM pooblaščenice tudi za vlaganje določenih vlog, ki merijo na izbris družbe iz sodnega registra, smiselna.

Iz prakse

V Sloveniji smo pred desetletjem korenito spremenili predpise, ki urejajo registracijo najbolj pogoste oblike družb, to je družbe z omejeno odgovornostjo. Postopke za ustanovitev d. o. o. smo želeli poenostaviti in pospešiti. S tem namenom smo opustili obveznost sklenitve pogodbe o ustanovitvi oziroma akta o ustanovitvi v obliki notarskega zapisa ter predpisali poseben obrazec družbene pogodbe in akta o ustanovitvi družbe, ki ga družbeniki izberejo, če jim to ustreza. Določili smo, da se predlog za vpis d. o. o. v sodni register vloži v elektronski obliki, v imenu predlagatelja pa ga vloži notar ali točka VEM (vsak v skladu s pristojnostmi, določenimi v 27. členu Zakona o sodnem registru).¹ Za vlaganje vlog je bil vzpostavljen sistem e-VEM, za katerega je ministrstvo, pristojno za javno upravo, prejelo prestižno mednarodno priznanje Združenih narodov za odličnost na področju javne uprave *The United Nations Public Service Award - UNPSA 2009*. Pomembno se je skrajšal čas, potreben za registracijo družbe. Točke VEM so pooblaščenice, da v imenu predlagatelja vložijo predlog za vpis ustanovitve d. o. o. na podlagi družbene pogodbe oziroma akta o ustanovitvi na predpisanem obrazcu² in predlog za vpis izrecno navedenih sprememb, niso pa pooblaščenice za vlaganje kakršnihkoli predlogov, ki merijo na izbris d. o. o. iz sodnega registra. Opravljene storitve za stranko niso plačljive, zato je pričakovano, da se pretežni del vlog za vpis ustanovitve d. o. o. vloži pri točkah VEM. Statistično poročilo e-VEM za leto 2015³ Ministrstva za javno upravo navaja, da je bilo v letu 2015 od 5.531 splošnih predlogov za vpis ustanovitve d. o. o. 1.062 (oziroma 19 odstotkov) vloženi s strani notarjev in 4.446 (oziroma 80 odstotkov) s strani točk VEM. Poročilo še navaja, da so bile v prejšnjem stavku navedene vloge notarjev negativno rešene v 46 primerih (kar predstavlja 4 odstotke), vloge točk VEM pa so bile negativno rešene v 149 primerih (kar predstavlja 3 odstotke). Odstotek negativno rešenih vlog točk VEM ocenjujem kot nizek, točke VEM pa kot

zaupanja vrednega deležnika.

Občasno se na točki VEM zglasijo tudi posamezniki, ki povedo, da želijo vložiti predlog za zaprtje d. o. o., za izbris iz sodnega registra in podobno. Na vprašanje referenta, ali ima družba premoženje, obveznosti ali zaposlene, običajno odgovorijo nikalno, referent pa jih nato preusmeri k notarju. Sprašujemo se, ali ne bi bilo morda smiselno, da se v opisanem primeru namesto preusmeritve stranke k notarju opravijo potrebne aktivnosti za izbris družbe iz sodnega registra na točki VEM?

Načini prenehanja družb z omejeno odgovornostjo

Prenehanje in izbris družb iz sodnega registra urejata poleg Zakona o sodnem registru še Zakon o gospodarskih družbah⁴ ter Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP).⁵ Zanimalo nas je, na kateri podlagi se d. o. o. najpogosteje izbršejo iz sodnega registra. Ker je sodni register v tehničnem smislu del Poslovnega registra Slovenije, smo podatke o izbrisih d. o. o. iz sodnega registra v letih 2013-2016 poiskali v Poslovnem registru Slovenije, navedeni so v naslednji preglednici.

Razlogi za izbris d. o. o. iz sodnega registra

Šifra	Opis vrste spremembe	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015	Leto 2016
215	Prenehanje zaradi likvidacije	29	28	43	32
204	Prenehanje po skrajšanem postopku	992	944	1.017	1.196
202	Prenehanje zaradi stečaja	460	652	893	954
213	Prenehanje na podlagi obvestila o izbrisnem razlogu po ZFPPIPP - 3. faza	1.608	1.755	1.963	1.641
	Drugi razlogi	224	241	183	131
	Skupaj	3.313	3.620	4.099	3.954

Vir: *Poslovni register Slovenije*

Prikazani podatki povedo, da je bilo v vseh štirih opazovanih letih največ d. o. o. (v letu 2016 več kot 40 odstotkov) izbrisanih iz sodnega registra na podlagi obvestila o domnevi obstoja izbrisnega razloga po ZFPPIPP.⁶ Gre torej za izbris družbe iz sodnega registra brez likvidacije (ob domnevi, da družba nima neporavnanih obveznosti). Po mojem razumevanju gre za ureditev, ki naj bi bila izjema, in ne pravilo, oziroma ureditev, ki je v taki ali drugačni različici doživela že precej sprememb, ostrega kresanja mnenj in presoj ustavnosti. Menim, da bi si morali prizadevati, da bi bilo teh izbrisov d. o. o. iz sodnega registra brez likvidacije čim manj, in ne sprejeti za samoumevno, da je izbris d. o. o. brez likvidacije po ZFPPIPP prevladujoč razlog za izbris d. o. o. iz sodnega registra. Dvomim, da je podobno tudi v državah, s katerimi se želimo primerjati.

V letu 2016 je bilo 30 odstotkov d. o. o. izbrisanih iz sodnega registra, ker je družba prenehala po skrajšanem postopku, 24 odstotkov pa zaradi pravnomočno končanega stečajnega postopka. Prenehanje družbe po skrajšanem postopku je institut, ki omogoča izbris družbe iz sodnega registra brez izvedenega likvidacijskega postopka, pri čemer niso ogroženi interesi upnikov, likvidacijski postopek pa se nadomešča z izjavo vseh družbenikov, da bodo osebno poravnali obveznosti družbe upnikom, če se pojavijo po izbrisu družbe iz registra. Predpostavke za

prenehanje družbe po tem postopku so, da družba nima upnikov oziroma nerazrešenih pravnih razmerij s poslovnimi partnerji ali z zaposlenimi. D. o. o. preneha po skrajšanem postopku brez likvidacije, če vsi družbeniki predlagajo registrskemu organu izbris družbe iz registra brez likvidacije in predlogu priložijo sklep o prenehanju po skrajšanem postopku ter notarsko overjeno izjavo vseh družbenikov, da so poplačane vse obveznosti družbe, da so urejena vsa razmerja z delavci in da prevzemajo obveznost plačila morebitnih preostalih obveznosti družbe. Obisk notarja je obvezen, s tem pa tudi nastanek izdatkov, ki jih pri enoosebni družbi ocenjujem na okrog 130 evrov (notarske tarife so zapletene, zato ne morem zanesljivo trditi, da je navedena številka tudi pravilna). Verjamem, da marsikateri družbenik, ki ne želi več "imeti" družbe, njegova družba pa izpolnjuje prej navedene predpostavke, ne poskrbi za izbris družbe iz sodnega registra (deloma zaradi neznanja, deloma pa tudi zaradi plačila notarskih storitev, ki jih pri izbrisu iz sodnega registra brez likvidacije po določbah ZFPPIPP pač ni), temveč čaka, da bo za izbris poskrbel nekdo drug.

Sklep

Če "država" spodbuja podjetništvo tako, da omogoča enostavno in brezplačno ustanovitev družbe na točki VEM, bi bilo prav, da omogoči tudi enostavno in brezplačno "ukinitev" družbe, ki je poravnala svoje obveznosti ter uredila razmerja s poslovnimi partnerji in zaposlenimi. To bi lahko naredila tako, da bi (podobno, kot je storila pri poenostavitvi ustanavljanja d. o. o.) predpisala:

- enotno obliko sklepa o prenehanju d. o. o. po skrajšanem postopku,
- enotno obliko izjave družbenikov, da so poplačane vse obveznosti d. o. o., urejena vsa razmerja z delavci in da prevzemajo obveznost plačila morebitnih preostalih obveznosti družbe,
- pristojnost točk VEM, da overijo izjave družbenikov in v imenu družbenikov vložijo predlog za izbris družbe, ki preneha po skrajšanem postopku, iz sodnega registra.

OPOMBE

---

1 Ur. l. RS, št. 114/05 - UPB1 in nasl.

2 Obrazca sta predpisana s Pravilnikom o posebnem obrazcu družbene pogodbe in aktu o ustanovitvi družbe (Ur. l. RS, št. 21/07 in nasl.).

3 Dostopno na spletni strani:

<http://www.google.si/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKEwiQ37m0jY3SAhWlkiwKHRTWBosQFgggMAE&url=http%3A%2F%2Fevem.gov.si%2Fevem%2Fcms%2Fdownload%2Fdocument%2FStatistika2015&usg=AFQjCNER5XI0z14RiRylRbVQw79ycHEPMQ> .

4 Ur. l. RS, št. 42/06 in nasl.

5 Ur. l. RS, št. 126/07 in nasl.

6 Postopek je urejen v členih 424.-444.a.